

I. A levéltár anyagi ellátottsága, gazdálkodása és technikai fejlesztése

Fejlesztések, karbantartás:

2010-ben a gazdasági megszorítások levéltárunkat is érintik. Előreláthatólag a 2009. évi költségvetésünket a fenntartó körülbelül 8-10 %-kal kénytelen lesz csökkenteni. Így jelentősebb felhalmozásra és beruházásra 2010-ben nem számíthatunk. Célunk tehát csakis a jelenlegi állapot szinten tartása lehet. A gazdasági megszorítások ellenére sem kívánunk engedni az kialakított szakmai színvonalunkból.

A gazdasági megszorítások ellenére is hosszú távú terveink között szerepel Szegeden egy nagyméretű raktár megszerzése, amely költségkímélési és munkaszervezési szempontból is igen indokolt lenne. Jelenleg a szegedi iratanyag négy helyen (Dóm tér; Tisza Lajos krt.; Honvéd tér; Tápé) található. A raktározási körülmények nem felelnek meg a kor követelményeinek. 2007-ben az egész megyei hálózatban elkészült a Magyarországos Levéltár 2005. április 22-én kiadott állományvédelmi ajánlása alapján a raktárak teljes körű felmérése, amely részletes adatokat tartalmaz a raktárak klímájára (hőmérséklet, relatív páratartalom, stb.) vonatkozóan is. Az adatok azt bizonyítják, hogy a raktárak többsége nem felel meg az elvárásoknak. A magas hőmérséklet és a nagy hőingadozás az iratanyag lassú károsodásához vezet. A Dóm téri raktárban (4. emelet) tárolt levéltári anyag szárad, töredezik. Reméljük, hogy az évek óta tapasztalt és jelzett gondunk, a levéltári anyag nagyobb károsodása előtt megoldásra kerül.

Az egész megyei hálózatban számítógépeink többsége leamortizálódott. Terveinkben szerepel a számítógépek folyamatos korszerűsítése, teljesítményük növelése (alaplapsere, memóriabővítés, nagyképernyős monitorok beszerzése, stb.). Öt darab laptop beszerzésére is szükség lenne, mivel ezzel hatékonyabbá tudnánk tenni külső szervellenőrzési munkánkat is. Új számítógépek beszerzésére nem számíthatunk, de ígéretet kaptunk, hogy a Móra Ferenc Múzeumtól, valamint a Lombardtól néhány használt, de még jó minőségű számítógépet fogunk kapni.

Pályázati pénzek felhasználásával szeretnénk beszerezni egy nagyméretű és nagy teljesítményű lapszkennert, amelyet Hódmezővásárhelyen helyeznénk el. Ezzel a géppel az egész megyei hálózatban meg lehetne oldani a digitalizálást. A kor kihívásai közé tartozik, hogy a szolgáltató levéltár egyre több iratanyagot tegyen elérhetővé. Az iratanyagok megjelentetése

belső adatbázisunkban, illetve a világhálón elképzelhetetlen digitalizálás nélkül. Eddig pályázati pénzek felhasználásával külső céget bízunk meg a digitalizálási munkálatok elvégzésével. A pályázati lehetőségek beszűkülése miatt azonban egyre kevesebb lehetőségünk nyílik e munkafolyamatok elvégzésére.

2010-ben az egész megyei hálózatban tovább folytatjuk a szoftverek cseréjét. A jogtisztá számítógépes szoftverek beszerzését csak részletekben tudjuk végrehajtani, mivel a költségvetésünk szűkös volta nem teszi lehetővé, hogy egyszerre hajtsuk végre a feladatot. Az új számítógépes nyilvántartó rendszer, az adatok gyors továbbításának és fogadásának biztosítása, mind azt sürgetik, hogy az erre a célra használt eszközeink biztonságos és hatékony módon álljanak rendelkezésünkre, a munkánkhoz szükséges jogtisztá szoftverekkel. A gazdasági csoport által már 2008-ban elindított eszköz felmérés lehetőséget teremthet egy összehangolt megyei hálózaton belüli program előkészítésére, amely pályázatok kiírása esetén kiinduló alap lehet.

Számítógépeink optimális kihasználhatósága érdekében, továbbra is, fontosnak tartjuk a folyamatos karbantartást, gépeink teljesítményének szükség szerinti fejlesztését. Célszerű lenne a számítógépek karbantartását, ellenőrzését és szakszerű vírus védelmi rendszerének biztosítását éves megállapodás keretén belül megoldani. Ne csak ad hoc jelleggel – ha tényleg nagy baj adódik – javíttassuk gépeinket, hanem legalább évente egyszer egy teljes körű hardver és szoftver, valamint vírusvédelmi revíziót kellene végrehajtani számítógépparkunkon.

2010-ben folyamatosan tovább fejlesztjük a Csongrád Megyei Levéltár Web-lapját, hogy minél több és hasznosabb információval tudjunk szolgálni az érdeklődőket. Terveink szerint megjelentetjük a világhálón az eddig megjelent kiadványaink anyagát és egyre több digitalizált iratanyagot is fel kívánunk tölteni megfelelő magyarázatokkal, valamint naprakész információkkal kívánunk szolgálni.

Csongrádon a levéltárhoz tartozó udvar és kert gondozásához szükséges eszközök rendelkezésre állnak, de elhelyezésük komoly gondot okoz. Más lehetőség nem lévén a harmadik raktárban, a levéltári anyag mellett, tároljuk a kerti szerszámokat. Hosszútávon megfelelő megoldást jelentene egy, az udvarban elhelyezett szerszámos konténer. Az átmeneti megoldás helyett fontos lenne végleges megoldást keresni, mert a jelenlegi raktározás sem a tűzvédelmi, sem a munkavédelmi előírásoknak nem felel meg. A gépek és a szerszámok udvarban történő elhelyezésével a raktárban is felszabadulna 54 ifm irat elhelyezésére alkalmas polc, illetve az „utcák” közötti járófelület is kiürülne. A harmadik raktár udvarra nyíló ajtaja az évek során annyira eldeformálódott, hogy a raktárak fűtését működtető termosztát a beáramló hideg miatt

sűrűn bekapcsol, a téli szélvihar behordja a havat, ősszel a hideg elől a raktárba húzódnak be a bogarak. Szeretnénk, ha a szűkös költségvetés ellenére 2010-ben az ajtó cseréje megtörténne.

Hódmezővásárhelyen, 2009 őszén megvalósult levéltárunk homlokzati, utcafronti részének rendbetétele (falak, nagykapu lefestése). Ennek folytatásaként érdemes lenne hasonlóképpen rendbe hozatni, lefestetni a hátsó, Öregmagtár utca felőli homlokzatunkat, beleértve a könyvkötészet előtti kapualj újrafestését is. Az év folyamán nagyobb esőzések alkalmával gyakran történt beázás, ami egyrészt többféle bádogosi javítási munkát tett szükségessé levéltárunk belső, udvar felőli részein, másrészt szükség lenne a tetőcserepek tüzetes átvizsgálására tetőfedő által. Hasonlóképp szükség lenne raktárajtóink szigetelésére is. Erősen ajánlott lenne raktárunk területén – a tűzoltóság ellenőrzései, valamint az érintésvédelmi vizsgálat során is hiányolt – füstérzékelők és biztonsági riasztó beszerelése. A technikai fejlesztés terén továbbra is szükségünk lenne egy vadonatúj fénymásoló gépre éppúgy, mint legalább egy irodai, valamint egy kutatótermi számítógépre. Szakkönyvtárunk kinötte az eddigi kereteket, ezért szükség lenne új könyvespolc beszerzésére is.

Makói levéltárunk sorsa még mindig nem dőlt el. Nem tudjuk, hogy a makói fürdőberuházás miatt ki kell a költöznie a jelenlegi helyéről a levéltárnak. A fejlesztési keret terhére 2010-ben új irodabútorokat szeretnénk beszerezni.

Szentesen a számítógéppark teljes felújítására, valamint cseréjére lenne szükség. Digitalizálásra alkalmas videomagnóra is szükség lenne a meglévő és bejövő videokazetták feldolgozására. Raktári berendezések közül 2010-ben terveink közt szerepel létrák, hagyományos, mechanikus páramérő órák, iratszállító kiskocsi beszerzése, valamint a vendégszobába szükséges lenne két fotelágy, dohányzóasztal és konyhai bútor is.

A 2010. évi terv megírásakor még nem történt meg a fenntartóval a végleges költségvetési tárgyalás, így a felsorolt dolgok tényleges megvalósulása majd a valós költségvetési kondícióktól fog függni.

II. Személyi ellátottság

Személyi állományunk stabil, és stabilan öregszik. Bővítésére, fiatalok betanítására nincs mód. Ötvenes éveiket taposó öt kollegánk nyolc éven belül bekövetkező kiválása jelentős változással, szakmai visszalépéssel jár majd. Jó lenne előre gondoskodni pótlásukról. Ma ez, természetesen, csak álom.

Levéltárunk személyi ellátottságában 2010-re lényeges változást nem tervezünk. A státushelyeket az eddigi gyakorlatnak megfelelően a jövőben ugyancsak főfoglalkozású teljes- és részmunkaidős, valamint szerződéses teljes- és részmunkaidős dolgozók töltik be. A státushelyek száma jelenleg negyven fő. Szakmai szempontból ez a létszám alacsony, hisz az egész levéltári hálózatban több mint tizenhétezer iratfolyóméter iratanyagot őrzünk. A szakalkalmazottak létszámának növelésére mindenképpen szükség lenne. Jelenlegi létszámunkkal éppen csak működtetni tudjuk a levéltárat; fejleszteni, korszerűsíteni, a feldolgozottságot növelni csak nagy erőfeszítések árán lehetséges, rendkívül lassú ütemben.

Szegeden dr. Szántó Tiborné és Vaskó Gyuláné 2010. január 1-től nyugdíjba vonultak. Itt is külön megköszönjük több évtizedes lelkiismeretes munkájukat.

Gilicze János kollegánk több évtizedes kiemelkedő szakmai munkája után 2010-ben nyugdíjba vonul. 2010 második félévétől felmentési idejét fogja tölteni.

Szentesen Szénási Katalin kolleganőnk várhatóan 2010 februárjától szülési szabadságra távozik. Helyettesítését valamilyen módon mindenképpen meg kell oldani, hisz Szentesen az iratanyag mennyiségéhez képest így is létszámhiánnyal küzdünk.

Makai András – négy órában alkalmazott – könyvkötőnk végleg nyugdíjba vonult. 2010. március 31-ig felmentési idejét tölti.

Kollegáink a hétéves képzési tervnek megfelelően részt vesznek különböző tanfolyamokon és továbbképzéseken. Varsányi Attila 2008 októberében beadta a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara doktori képzésére való jelentkezését, melyet az egyetem elfogadott, így egyéni, külsős hallgatóként vesz részt a Szegedi Tudományegyetem PhD-doktori képzésében. 2009 áprilisi sikeres doktori szigorlatát követően „A hódmezővásárhelyi főispánság története, 1873–1950” című disszertációját pedig 2010 októberéig kell leadnia, majd megvédenie.

III. Gyűjtőterület felügyelete

Szervellenőrzéseink során továbbra is a maradandó értékű iratanyag felmérésének és levéltári átadásának előkészítését tartjuk leginkább szem előtt. Emellett figyelemmel kísérjük a maradandó értékű iratanyag használhatóságát és fennmaradását biztosító iratkezelés megvalósítását. Szorgalmazzuk a levéltári átadásra kijelölt iratok megfelelő előkészítését a nagyobb, időközben privatizált vállalatok szocialista korban keletkezett, maradandó értékű irat-

anyagára. Ehhez igény szerint szakmai segítséget nyújtunk. A megküldött jegyzőkönyvek alapján ellenőrizzük az iratselejtezéseket, szakvéleménnyel szolgálunk iratkezelési szabályzatok és irattári tervek elkészítéséhez, illetve módosításához.

Az egész megyei hálózatban, 2010-ben továbbra is kiemelt feladatként kezeljük az intézmények, intézetek iratkezelésének és iratanyagának ellenőrzését. Felmérjük a kint lévő iratanyagot, és előkészítetjük azokat levéltári átadásra. Az iratok számbavétele és begyűjtése azért szükséges, mert ezzel is előkészítjük, és teljessé kívánjuk tenni a VIII. és XXVI. fondcsoportból készülő ismertető leltárunkat.

A múlt években elkezdődött a megye községeiben és városaiban az önkormányzatoknál lévő volt tanácsi iratanyag selejtezése, rendezése és levéltárba adása. A selejtezési munkálatok – különösen Szeged gyűjtőterületén – a vártnál vontatottabban haladtak és haladnak a községi önkormányzatok hibájából, így azok 2010-ben is folytatódnak. Ezekkel összefüggésben továbbra is számolnunk kell a helyszíni ellenőrzések magas számával. Az iratok átvételét 2010-ben a még kint levő tanácsi testületi anyaggal, iratokkal folytatjuk. Az érintett településeken és egyéb iratképzőknél (pl.: iskolák, vállalatok és szövetkezetek, illetve azok jogutódai) igyekszünk elérni a selejtezés megkezdését, és a maradandó értékű iratok levéltárba adásának előkészítését. Mivel a raktári kapacitásunk jelenleg – még nagyon szűkösön ugyan – de lehetővé teszi, hogy igény szerint át tudjuk venni a selejtezésen átesett, történeti értékű iratokat.

Az egész megyei hálózatban továbbra is nagy figyelemmel kísérjük az átalakuló, illetve megszűnő gazdasági és egyéb iratképző szervek történeti értékű iratainak sorsát, különös tekintettel a már levéltári fonddal rendelkező szervekre. A levéltáraink vonzáskörzetébe tartozó gazdasági szervek folyamatosan szűnnek meg, illetve alakulnak át. A bejelentési kötelezettségüknek pedig a felszámolók (végelszámolók) nem mindig tesznek eleget. Így csak remélni merjük, hogy nem kerül el figyelmünket egyetlen olyan eset sem, amikor történeti értékű iratok kerülnek veszendőbe. Eddig is, és ezután is folyamatosan nyomon követjük a helyi állami tulajdonnal rendelkező vagy jogutódnál kint lévő volt állami vállalatok iratanyagát őrző gazdasági társaságok életében végbemenő változásokat. Törekedni kell arra, hogy a történeti értékkel bíró iratanyagot, amennyiben az nem kerül levéltári átadásra, a levéltáron kívül biztonságosan helyezze el a felszámoló (végelszámoló), és ezt a gyűjtőterületen tevékenykedő kollegáknak nyomon kell követni.

A selejtezést bejelentő és végző iratképzők általában minden esetben kérik és igénylik a levéltár segítségét. Megkeresésre iratkezelési kérdésekben szakvéleménnyel szolgálunk, a megküldött jegyzőkönyvek alapján – ahol szükségesnek látszik – a helyszínen ellenőrizzük az

iratselejtezéseket. Igény szerint véleményezzük az újonnan készülő, vagy módosításra kerülő iratkezelési szabályzatokat és irattári terveket.

2010 folyamán az Egységes Elektronikus Nyilvántartó Rendszer szervnyilvántartó programjának feltöltése során az egész hálózatban revízió alá vesszük az eddigi szervnyilvántartásunkat. Az eddigi adatok pontosítására és kiegészítésére valószínűleg a helyszínen kerítünk majd sort.

A tervezett szervlátogatások száma az egész megyei hálózatban ötven (Csongrád: 6; Hódmezővásárhely: 10; Makó: 5; Szentes: 8; Szeged: 26).

IV. Anyaggyarapítás, anyagvédelem

1/ Iratátvétel:

Az iratképző szervek túlterheltsége miatt iratátvételt pontosan tervezni nem lehet. A látogatási jegyzőkönyvekben meghatározott időpontok módosítását egyre több alkalommal kérik. A további jó munkakapcsolat érdekében az indokolt határidő módosításokat el kell, hogy fogadja intézményünk.

Csongrádon a 2009. év folyamán történt látogatások alkalmával jegyzőkönyvezett feladatok között szereplő iratátadásokat kívánjuk lebonyolítani, illetve a 2009. évre tervezett, de az iratképző által kért határidő módosítás miatt elmaradt iratátvételt tervezzük be. A tervezett iratátvétel mennyisége: 1 ifm.

Hódmezővásárhelyen folytatjuk az önkormányzati iratanyag begyűjtését. A polgármesteri hivatalnál – a 2005. évig bezárólag tervezett általános, valamennyi irodára kiterjedő iratselejtezést követően – várhatóan 15–20 fm maradandó értékű anyag kerülhet levéltári átadásra, természetesen az elektronikus, digitális segédletekkel együtt. A megszűnt Hódmezővásárhelyi Ügyvédi Munkaközösség irattárából első lépésként néhány jelesebb helyi ügyvéd (így Erdélyi Sándor és Erdélyi Miklós munkaközösség-vezető ügyvédek) anyagát kívánjuk átvenni, mely az elmúlt fél évszázadból e terület metszetét adná. Remélhetően megoldódik a jogutódtól az egykori Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaság, és a beolvadt gazdaságok maradandó anyagának, mindenekelőtt a bekötött éves mérlegbeszámolóknak az átvétele is. Folytatjuk a korábbi felhívásunknak még eleget nem tett oktatási intézmények iratanyagának begyűjtését a korábbi szempontok szerint. A tervezett iratátvétel mennyisége: 45 ifm.

Makón Kiszombor Községi Tanács és Csanádpalota Községi Tanács 1971-1990 között keletkezett iratanyagát kívánjuk átvenni mintegy 40 ifm terjedelemben.

Szegeden ugyancsak elsősorban – a szervellenőrzésekkel összekapcsolva – intézményi (iskolai) iratanyagokat kívánunk nagyobb mennyiségben átvenni, valamint néhány volt Szeged járási községtől is át kívánjuk venni az 1990-ig keletkezett tanácsi iratanyagot. A tervezett iratátvétel összesen: 80 ifm.

Szentesen folytatjuk a lejárt őrzésidőjű középiskolai (gimnázium, közgazdasági technikum, mezőgazdasági technikum) iratok és anyakönyvek átvételét. Várható iratgyarapodás: 30 ifm.

2/ Anyagvédelem:

Hódmezővásárhelyi könyvkötészetünkben folyamatosan végezzük a megrongálódott könyvek és segédkönyvek, illetve a beszerzett újságok, folyóiratok és közlönyök bekötését a teljes megyei levéltárhálózat részére. Külső vállalásokat nem tervezünk. Pályázni kívánunk ismét a Nemzeti Kulturális Alapprogramnál nyersanyagok vásárlására. Szükség lenne a különösen sokat kutatott egyházi anyakönyvi másodpéldányaink egy részének bekötésére is. 2009 őszétől András Éva személyében immár 8 órás könyvkötőnk van, ami lehetővé teszi a nagyobb mérvű levéltári köttetéseik megvalósulását is, előzetes egyeztetések, illetve külön terv alapján.

Makón, Szegeden és Szentesen folytatjuk a szállítások során megsérült irategyüttesek újradobozolását és címkézését.

3/ Digitalizálás:

A Mormon Egyház részére folyamatosan végezzük az anyakönyvek digitalizálását. 2009 folyamán Bálint Hajnalka levéltári fotós végzett a Szabolcs–Szatmár–Bereg megyei születési (1910–1918), házassági (1910–1948) és halotti (1910–1978) anyakönyvek digitalizálásával, majd az ősz elején nekifogott a Csongrád megyei állami anyakönyvi másodpéldányok fotózásának (születési 1913–1920, házassági 1913–1950, halotti 1913–1980). Ez utóbbi munka 2010-ben is folytatódik, egyúttal megkezdjük a tárgyalásokat a következő projekt kapcsán a Bács-Kiskun Megyei Levéltár vezetőivel az anyakönyvek majdani átszállítása ügyében. Az anyakönyvek digitalizálása mellett – elsősorban időbeli téren korlátozott lehető-

ségeink figyelembe vételével – levéltári hálózatunkon belül igyekszünk egyéb fotózási, mikrofilmzési igényeket is kielégíteni. Az anyakönyvek digitalizálása mellett – holtidőben, a különféle leállások idején – csekély mértékben lehetőségünk van saját levéltári anyag digitalizálására is a mormonok által beszerelt technikai eszközökkel.

Csongrádon folytatjuk a rendezés során előkerülő csongrádi, felgyői, tömörkényi és csanyteleki pecsétek, illetve fejléces papírok, firmák digitalizálását. Ahogyan eddig is, a levéltár rendezvényeiről készült videofelvételek digitalizálásra kerülnek. Az így archivált anyag részletei a megyei levéltár honlapján megtekinthetők lesznek.

V. Iratrendezés

1/ Alapszintű rendezés:

2010-ben alapszintű rendezést nem tervezünk.

2/ Ellenőrző rendezés:

Ellenőrző rendezést 2010-ben csak Makón tervezünk. Az esetleges költözés miatt dobozolással egybekötött ellenőrző rendezést hajtunk végre különösen a XXX. fondfőcsoportban mintegy 30 ifm terjedelemben.

3/ Középszintű rendezés:

Csongrádon a VIII. és a XXVI. fondfőcsoportba tartozó fondok anyagának rendezést folytatjuk.

Sorszám	Fondszám	Fond	ifm	kfm	fm
1.	VIII. 132.	Tömörkényi Elemi Iskolák Gondnokságának iratai (1900-1946)	0,24	0	0,24
2.	VIII. 133.	Tömörkény Község Iskolaszékének iratai (1936-1938)	0,05	0	0,05
3.	XXVI. 57.	Csongrádi Mezőgazdasági Szakiskola iratai (1950-1996)	2,4	0,39	2,79

4.	XXVI. 101.	Csongrád Városi Tanács VB. Általános Iskolai Gondnokságának iratai (1955-1967)	0,48	0,12	0,6
5.	XXVI. 106.	Csongrádi Gyógypedagógiai Iskola iratai (1949-1988)	0,84	0,26	1,1
6.	XXVI. 706.	Tömörkényi Tömörkény István Művelődési Ház iratai (1962-1990)	0,48	0,08	0,56
7.	XXVI. 707.	Csongrádi Városi Könyvtár iratai (1953-1989)	0,48	0,02	0,5
Összesen:			4,97	0,87	5,84

Hódmezővásárhelyen 2010. évi középszintű iratrendezésünk homlokterében a 2009 folyamán a már lezárt, rendezett fondfőcsoportokhoz (VIII., X., XVII., XXI.) újonnan átvett iratanyag áll, ez egyrészt a már rendezett fondok új iratokkal való kiegészítését és a fondossziék aktualizálását, másrészt pedig a lezárt főcsoportokba sorolt új átvételű irategyütteseket jelenti. Emellett a tanácsi (XXIII.) fondfőcsoport anyagainak rendezését is folytatjuk, a korábban 1980-ig már rendezett fondok és állagok egy részének 1990-ig való felzárkóztatásával.

Sorszám	Fondszám	Fond	ifm	kfm	fm
1.	VIII. 109. f.	Hódmezővásárhelyi Külterületi Általános Művelődési Központi (Móra Ferenc ÁMK) iratai (2000–2007)	3,17	0	3,17
2.	X. 68.	Hódmezővásárhelyi VI. Olvasóköri iratai (1883)	0,01	0	0,01
3.	XIV. 42.	Rapcsák András polgármester, országgyűlési képviselő iratai (1989–2001)	1,56	0,12	1,68
4.	XV. 49.	Úttörő naplók és albumok gyűjteménye	0,09	0,32	0,41
5.	XVII. 1401.	Hódmezővásárhelyi Földrendező és Földkiadó Bizottságok iratai (1992–1995)	4,8	0	4,8
6.	XXI. 533.	Hódmezővásárhely Város Polgárőrségének iratai (1944–1945)	0,01	0	0,01
7.	XXIII. 501. a.	Hódmezővásárhely Tanácsának Tanácsülési jegyzőkönyvei (1981–1990) 0,83 kfm	0	0,83	0,83
8.	XXIII. 501.	Vas Imre vb-elnök iratgyűjteménye (1957–1961)	0,12	0	0,12

	c.	1)			
9.	XXIII. 501. d.	Holler Lászlóné tanácselnök-helyettes iratgyűjteménye (1966–1981)	1,44	0	1,44
10.	XXIII. 501. e.	Csizmadia Sándorné tanácselnök feljegyzései (1985–1990)	0,36	0	0,36
11.	XXIII. 501. f.	Tanácsrendeletek gyűjteménye (1959–1974)	0,12	0	0,12
12.	XXIII. 502. a.	Hódmezővásárhely Tanács Végrehajtó Bizottságának jegyzőkönyvei és iratai (1981-1990)	0,24	2,69	2,93
13.	XXIII. 502. c.	Választási iratok (1954-1980)	0,36	0	0,36
14.	XXIII. 503. a.	Hódmezővásárhely Tanács V. B. Titkárságának iratai /Általános iratok/ (1981-1990)	6,48	0	6,48
15.	XXIII. 503. b.	Hódmezővásárhely Tanács V. B. Személyzeti Csoport iratai (1954-1980)	1,8	0	1,8
16.	XXIII. 504. c.	Hódmezővásárhely Tanács V. B. Igazgatási Osztály Gyámügyi iratok (1981-1990)	10,2	0,74	10,94
17.	XXIII. 508. h.	Hódmezővásárhely Tanács V. B. Terv- és Műszaki Osztály iratai (1980–1982)	9,36	0,12	9,48
18.	XXVII. 402.	Hódmezővásárhelyi Városi Ügyvédi Munkaközösség iratai (1981–1991)	0,36	0	0,36
19.	XXVII. 403.	Hódmezővásárhelyi Deák Ferenc Ügyvédi Munkaközösség iratai (1991–1992)	0,02	0	0,02
Összesen			38,88	4,82	43,7

Makón is hozzákezdünk a városi tanács iratanyagának középszintű rendezéséhez mintegy 21 ifm terjedelemben.

Sorszám	Fondszám	Fond	ifm	kfm	fm
1.	XXIII. 501.	Makó Város Tanácsa V. B. iratai (1950-1956)	21	0	21
Összesen			21	0	21

Szegeden 2010-ben folytatjuk a középfokú oktatási intézmények, illetve befejezzük az alsó fokú iskolák iratanyagainak középszintű rendezését, valamint hozzákezdünk a VIII.

fondfőcsoportból az intézmények iratanyagának a rendezéséhez is. Ezenkívül a XXIII. fondfőcsoportból középszintre rendezzük Szeged Város Tanácsa V. B. iratanyagának egy részét. (A Szeged Város Tanácsa V. B. iratanyaga részben már középszinten rendezett, de az új átvételek miatt szükséges az iratanyag átrendezése.) A XXV. fondfőcsoportból folytatódik a Szegedi Járási Bíróság büntetőperes iratainak középszintű rendezése is.

Sorszám	Fondszám	Fond	ifm	kfm	fm
1.	VIII. 62.	Szegedi Állami Kereskedelmi Középiskola (Szent István Felsőkereskedelmi, Fiú Felsőkereskedelmi) iratai (1885-1944)			4,44
2.	VIII. 63.	Szeged sz. kir. Város Női Felsőkereskedelmi iskolája iratai (1912-1944)			3,01
3.	VIII. 179.	Szegedi Mérei utcai (Belvárosi Leány) Községi Elemi Népiskola iratai			4,8
4.	VIII. 186.	Szőregi Állami Elemi Népiskola iratai			3,02
5.	VIII. 801.	Csanád Vármegyei Szent István Kórház iratai (1852-1950)			9,37
6.	VIII. 803.	Szegedi Fertőtlenítő Intézet iratai (1897-1940)			0,12
7.	XXIII.	Szeged Város Tanácsa V. B. Titkárság iratai (1950-1990)			27,4
8.	XXIII.	Szeged Város Tanácsa V. B. Igazgatási Osztály iratai (1950-1990)			123
9.	XXV. 12.	Szegedi Városi-járási Ügyészség iratai (1970-1983)			17
10.	XXVI. 61.	Szegedi Közgazdasági Technikum (volt Kereskedelmi Leányközépiskola) Közlekedési Tagozata (1945-1955)			1,44
11.	XXVI. 156.	Szeged-Béketelepi Állami Általános Iskola iratai (1947-1959)			1,32
Összesen					195

Szentesen megkezdjük a VIII. és XXVI. fondfőcsoportba tartozó középfokú (gimnázium, technikum) iskolák iratainak rendezését. Az előző évben nem sikerült befejezni a VIII.

132. és a XXVI. 136. fondok középszintű rendezését, ezért ezek átkerültek a 2010. évre. Terjedelmük összesen: 4,50 fm.

Sorszám	Fondszám	Fond	ifm	kfm	fm
1.	VIII. 53.	Szentesi Állami Horváth Mihály Gimnázium (1870-1945)	1,1	3,4	4,5
2.	VIII. 132.	Szentesi Külterületi Elemi Népiskolák Igazgatósága 1883-1948	1,7	1,8	3,5
3.	VIII 601.,	Ifj. Bartha János Téli Gazdasági Iskola (1939-1950)	0,5	0,1	0,6
4.	VIII. 609.	Szentes Városi Női Kereskedelmi Szaktanfolyam (1937-1947)	0,2	0,2	0,4
5.	XXVI. 136.	Szentesi Külterületi Állami Általános Iskolák Igazgatósága (1948-1960)	1	0	1
6.	XXVI. 53.	Szentesi Horváth Mihály Gimnázium iratai (1945-1964)	2,6	0,14	2,74
7.	XXVI. 55.	Szentesi Kereskedelmi Középiskola (Közgazdasági Gimnázium) iratai (1947-1951)	0,4	0,01	0,41
8.	XXVI. 56.	Szentesi Mezőgazdasági Technikum (Gimnázium) iratai (1949-1951)	0,4	0,1	0,5
Összesen:			7,9	5,75	13,65

4/ Darabszintű rendezés:

Csongrádon folytatódik a fényképgyűjteményünk anyagából a csongrádi rendezvényeket megörökítő képek leltározása. A tervezett mennyiség 2300 darab.

Szegeden tovább folytatjuk (VI. 504.) Csongrád Vármegye és Szeged thj. Város Tanfelügyelőségi iratainak (1947-1948) darabszintű rendezését 2,14 fm terjedelemben. Folytatódik (XXI. 512.) Szeged Város Leltárbiztosztási Hivatala iratainak darabszintű rendezése is, valamint befejezzük a Délmagyarországi Tervező Vállalat (XXIX. 806.) terveinek darabszintű rendezését. Ezenkívül darabszinten rendezzük (VII. 4.) a Szegedi Királyi Ügyészség (1917-1918) iratait, valamint hozzákezdünk (XVII. 408.; XXVI. 409.; XVII. 410.) a Szegedi Egyetemi Igazoló Bizottságok iratainak darabszintű rendezéséhez is.

Szentesen folytatjuk Plakátgyűjtemény (XV. 34.) ellenőrző rendezését; a kiemelt plakátok reponálását; az új szerzemények leltározást.

VI. Selejtezés

Selejtezést csak Hódmezővásárhelyen tervezünk. 2010-ben az előző évben iratmentés gyanánt átvett külterületi iskolai iratanyagban tervezünk selejtezést, amelyet az újonnan beke-
rült anyag középszintre rendezésével párhuzamosan végzünk el. (VIII. 119. f. A Hódmezővá-
sárhelyi Külterületi Általános Művelődési Központi (Móra Ferenc ÁMK) iratai, 2000–2007,
3,17 ifm (középszintre rendezés és selejtezés).

VII. Segédletkészítés

1/ Nyilvántartási segédletek:

Az egész megyei hálózatban bővítjük az E-archívum törzskönyvi panel alapadatait, a fondok raktári elhelyezésének feltöltésével. Az e-Archívum törzskönyvi részének alaposabb, részletekben menő kitöltése a továbbiakban is szükségessé teszi a már rendezett iratanyag ellenőrzését, amely egyúttal kiterjed a mintaállványozás elkopott, elkopóban lévő, vagy valamilyen oknál fogva hiányzó darabjaira (doboz- és kötetfeliratokra), a több példányban elkészített fondossziék – valamilyen oknál fogva – hiányzó példányainak pótlására, illetve az annak idején írógéppel elkészített kutatási segédletek digitalizálására.

2010-ben a program szervnyilvántartó részének kitöltését valósítjuk meg az egész megyei hálózatban.

Az új rendszerrel párhuzamosan azonban továbbra is vezetni kell az inkább a statisztikai nyilvántartás, mint a szakmai adatfeldolgozás kategóriájába tartozó – a Magyar Országos Levéltár által működtetett – egységes számítógépes rendszert (MOLStat) is.

Minden közép- és darabszinten rendezett fondhoz áttekintő raktári jegyzék készül, illetve darabszintű segédletet is készítünk. A változásokat átvezetjük a tervezési és statisztikai segédleteinken, a fondjegyzéken és a számítógépes nyilvántartáson.

Karbantartjuk az állományrevízió során pontosított fondjegyzéket, folyamatosan vezetjük a belső nyilvántartásainkat.

A fent említett nyilvántartási segédletek kutatási segédletül is szolgálnak.

2/ Kutatási segédletek:

Az egész megyei hálózatban: egységes formában összeállítjuk a Csongrád megye alsó fokú oktatási intézményeinek levéltári forrásai című kiadványunkat, amelyet a Segédletek című sorozatunkban kívánunk 2010-ben megjelentetni. Ehhez a munkához kapcsolódik egy megyei tanítói adatbázis kialakítása is.

Terveink szerint 2010-ben tovább folytatjuk – idő függvényében – Szeged Város Építési Terveinek és Iratainak Gyűjteményéből készített kódlapok számítógépre vitelét, valamint a DÉLTERV-től átvett tervek teljes körű jegyzékét számítógépre vesszük.

Aktaszintű feltáró cédulák készülnek a Szegedi Tankerületi Főigazgatóság iratanyagából, amelyek egyből számítógépre is kerülnek. Megkezdjük a Szegedi Királyi Ügyészség aktaszintű feltárását is. 2009-ben tovább folytatjuk Szeged Város Tanácsülési jegyzőkönyveinek (IV./A. 1003.a.) regesztázását is.

2009-ben a csongrádi levéltár kutatója, István Ferenc nyugalmazott ingatlan nyilvántartási főmunkatárs, a levéltár kérésére folyamatosan dolgozza fel Csongrád belterületi lakóházainak nyilvántartását. A levéltár elképzelése egy kialakítandó adatbázis, amely nyilvántartási és kutatási segédletként is szolgál. Az adatbázis kiépítését 2010-ben kívánjuk elkezdni a már eddig elkészült munkarészek adatainak bevitelével.

Szentesen folytatjuk a levéltárunk őrizetében lévő végrendeletek regesztázását. Az elmúlt évben megtörtént 150 darab testamentum leírása és számítógépre vitele; a fennmaradó 120 darab végrendelet feldolgozását remélhetőleg 2010-ben be tudjuk fejezni.

3/Egyéb kutatási segédletek:

Az egész megyei hálózatban, a kutatótermekben található feltáró cédulákat – hogy cím, illetve tárgyszó szerinti keresésük lehetővé váljon – folyamatosan számítógépre kívánjuk vinni. A középszintű rendezésekkor feltáró cédulákat is készítünk.

VIII. Kutató- és ügyfélszolgálat

A kutató- és ügyfélszolgálati munkaterületre előre tervezni csak kevésbé lehetséges. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján bármikor számíthatunk előre nem látható feladatokra, amelyeknek eleget kell tennünk. 2008-ban továbbra is nagymennyiségű ügyfélszolgálati ügyre számíthatunk.

A kutató- illetve az ügyfélszolgálatban előforduló ügyek igen időigényesek, sok munkát fognak jelenteni 2008-ban is, de a korábbi gyakorlatunknak megfelelően törekedni fogunk ügyfeleink és kutatóink minél teljesebb körű és az eddigiekhez hasonló udvarias kiszolgálására.

IX. Kiadványkészítés

2010-ben – pályázataink eredményének függvényében – tovább folytatjuk a levéltári sorozatok (Segédletek; Tanulmányok Csongrád megye történetéből; Dél-alföldi évszázadok) kiadását. A „Dél-alföldi évszázadok” című sorozatban meg szeretnénk jelenteni a 2009. október 15-én Zentán megrendezett levéltári napunkon elhangzott előadásokat szerb és magyar nyelven. (A kötet címe: Impériumváltás a Vajdaságban (1944-1945).

A „Segédletek” sorozatban pedig az alsó fokú oktatási intézmények ismertető leltárát kívánjuk kiadni, valamint a jogszolgáltatással kapcsolatos ismertető leltár kiadásra való előkészítését is megkezdjük.

Új sorozat indításán is gondolkodunk. A nagy hagyományokra visszatekintő „Levéltári Napok” rendezvényein elhangzott előadásokból kívánunk megjelentetni egy válogatást, amely a sorozat első kötete lenne. A továbbiakban pedig mindig az adott év előadásaiból állítanánk össze a kötetet.

Csongrádon 2010-ben is tervezzük az „Oppidum Csongrád” című helytörténeti periodika megjelentetését. Dr. Katona Imre néprajzkutató, egyetemi tanár levéltárban őrzött iratai között található az a csongrádi mesegyűjtés, amely nemrég került feldolgozásra. 2009-ben terveztük a tanulmány megjelentetését pályázati támogatással. Sikertelen pályázat miatt azonban a kötetet nem tudtuk kiadni, így a mesegyűjtés anyagát 2010-ben is meg próbáljuk megjelentetni.

Hódmezővásárhelyen 2010 január–februárjában tervezzük a Szeremlei Társaság következő, 2009. évi évkönyvének összeállítását és szerkesztését. A kötetnek szerzője lesz Varsányi Attila, Makó Imre, Presztóczki Zoltán és Labádi Lajos szentesi levéltár-igazgató is, társ-szerkesztését, nyomdai előkészítését Varsányi Attila végzi.

Makón Urbancsok Zsolt „A makói Communitas Judeorum a 18-19. század fordulóján” című tanulmányát készíti elő kiadásra.

Szentesen Labádi Lajos elkészíti az 1859-ben alapított, 150 éves szentesi gimnázium történetét tárgyaló kötetet „A református algimnáziumtól az állami főgimnáziumig” címen (kb. 10 ív). A kötet műszaki szerkesztését Szeri László végzi. Labádi Lajos és Szeri László szerkesztőként és műszaki szerkesztőként közreműködik Mikecz Zsuzsanna: Az anyakönyvezés gyakorlata Szentesen az állami anyakönyvezés bevezetéséig (1741–1895) című, valamint Balázs György: A szentesi evangélikus egyház története című könyv megjelentetésében. Az érintett tanulmányok a Szentesi Műhely Füzetek című levéltári helytörténeti sorozat darabjaként jelennek meg. Ugyancsak Labádi és Szeri közreműködik a Hungerit Rt. és jogelődjeinek története c. ipartörténeti album szerkesztési munkálataiban. Labádi Lajos és Tánczos Roland szerzőként, illetve lektorként közreműködik az Oppidum Csongrád című helytörténeti sorozat 2010. évi számának elkészítésében. Labádi Lajos folytatja helytörténeti rovatát a Szentesi Életben, valamint a Szentesi Főr Magazinban.

X. Közművelődés

1/ Rendezvények:

2010 októberében is megrendezzük immár 33. alkalommal a megyei levéltári napokat. Előzetes elképzeléseink még teljes egészében nem körvonalazódtak, de Szegeden az ún. „hideg napokkal” kapcsolatban kívánunk egy konferenciát rendezni neves magyar és szerb előadók bevonásával. Makói rendezvényünkön a folyószabályozások, árvizek témakörből hangzanak el előadások. Mezőhegyesen is kívánunk egy levéltári napot rendezni közösen a Békés Megyei Levéltárral a ménes birtok kialakulásával kapcsolatban. Valamint valamelyik Csongrád megyei község(ek)ben is szeretnénk helytörténeti matinét rendezni a levéltári napok keretében. Sőt harmad ízben „külföldön” Szabadkán is tervezünk egy levéltár napi rendezvényt.

A csongrádi fióklevéltár javaslatára a Csongrád Városi Történelmi Munkaközösség és a TIT Csongrád Városi Szervezete 2006-ban hagyományteremtő céllal indította útjára a „Várostartörténet az évfordulók tükrében” című előadás sorozatát. Csongrádon a „Várostartörténet évfordulók tükrében” című előadássorozatunk keretében egy előadást tervezünk. Meghívott előadó Gilicze János levéltáros.

2/ Kiállítások:

Az egész megyei levéltári hálózat részvételével két jelentősebb kiállítás megrendezést tervezünk. 2010 májusában az 1970. évi tiszai árvízzel kapcsolatos kiállítást, 2010 szeptemberében pedig a lengyel Szolidaritás megalakulásával és tevékenységével kapcsolatos kiállítás megrendezését tervezünk.

Hódmezővásárhelyen továbbra is működnek állandó kiállításaink: Hódmezővásárhely a századfordulón, a Nagy György-emlékszoba és a Szeremlei-emlékkiállítás. Ezen állandó kiállításokon – igény szerint – szakszerű vezetést is biztosítunk, egyéneknek és csoportoknak egyaránt.

Szentesen Labádi Lajos tárlatvezetéseket tart a levéltár és a múzeum által közösen rendezett Szentes város évszázadai c. állandó helytörténeti kiállításon.

3/ Közművelődési előadások, publikációk:

Olvasóköroöknek, általános és középiskolai csoportoknak, felsőfokú intézmények hallgatóinak igény szerint levéltár-ismertetést, helytörténeti előadásokat tartunk. Továbbra is segítjük az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen induló diákok helytörténeti kutatásait.

Egyéb közművelődési előadások tartását, cikkek, kisebb publikációk írását az aktualitásokhoz, évfordulókhöz kapcsolódóan vállaljuk.

Levéltárunk továbbra is együttműködik a Csongrád Megyei Honismereti Egyesülettel, a Szeremlei Társasággal és az Elpusztult és Pusztuló Magyar Falvak Egyesülettel.

XI. Szakkönyvtár kezelése

A könyvtári szabályzat által előírt nyilvántartási, katalogizálási munkákat folyamatosan végezzük az egész hálózatban.

XII. Anyakönyvi másodpéldányok kezelése

Az anyakönyvi utólagos bejegyzések iratainak iktatása és az utólagos bejegyzések elvégzése az előirányzott idő arányában valósul meg. Bár megjegyezzük, hogy még 2010-ben is a több éves elmaradás miatt az utólagos bejegyzések munkafázisaira a szokottnál több időt vagyunk kénytelenek fordítani.

XIII. Nemzetközi kapcsolatok

2010 során együttműködési megállapodást kívánunk aláírni ünnepélyes keretek között az Újvidéki Történeti Levéltárral. A szerződés aláírását követően megbeszélést kívánunk folytatni a nagybecskereki, szabadkai és a zentai levéltáros kollegák bevonásával közös kutatási programok kialakítása érdekében. Levéltári napunkra meghívjuk a szabadkai, zentai és nagybecskereki kollegákat, és mi is eleget teszünk meghívásaiknak. Esetlegesen kutatási célú utazásokat is megvalósítunk.

Szeged, 2009. december 28.

Dr. Biernacki Karol
igazgató